

65

Ἡ ἐλπίδα θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἕνα ἔργο τέχνης καὶ ἀγωγῆς. Νὰ τὴν σμιλεύουμε ὅπως ἕνα ἄγαλμα, νὰ τὴν ἀποδίδουμε ἐγγρωμη ὅπως ἕνα πρόσωπο ἢ ἕνα τοπίο, νὰ τὴν διαρθρώνουμε καὶ νὰ τὴν αἰτιολογοῦμε ὅπως μιὰ σκέψη, νὰ τῆς ἀποχρωματίζουμε τὰ ὄρια καὶ νὰ τῆς ἀφαιροῦμε τὸ βάθος γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ τὴ γνωρίσει ἀκόμη καὶ ἡ ἀπαλὴ ψυχὴ ἑνὸς παιδιοῦ.

66

—Ἡ πυρὰ τῆς ἀρετῆς ἀνάβει, ἀν τὴν ἀγγίξει καὶ τὴ θερμάνει ἡ φλόγα τοῦ κακοῦ.— Ναι, ἡ ἀρετὴ χωρὶς τὴν ἄμεση παρουσία τοῦ κακοῦ, ποὺ εὐτυχῶς ἀφθονεῖ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἶναι ἰσχνὴ καὶ ἀσθενικὴ, τρέμει στὴν ἄκρῃ τῆς ἠθικῆς μας θέλησης, ὅπως ἡ ἐτοιμοθάνατη φλόγα στὴν ἄκρῃ τοῦ φυτιλιοῦ.

67

Σὲ μερικὲς παληὲς ἀλήθειες θὰ ἔπρεπε νὰ φου-
σοῦμε μιὰ νέα πνοή — τὴν πνοή τῆ δική μας,
— καὶ νὰ τὶς ἐπαναλαμβάνουμε. Γιατί νὰ θυ-
σιάσουμε τὶς βαθειὲς καὶ διαρκεῖς ἀλήθειες μας,
γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουμε τὴν ἀνάγκη τῆς ποι-
κιλίας, τῆ χάρις τῆς πρωτοτυπίας, τὸν ἔρωτα,
τὸν ἀκαταμάχητο σήμερα ἔρωτα τοῦ
νεωτερισμοῦ ;

68

—“Ὅταν πέφτει ἡ σιγὴ ἢ ἡ σιωπὴ, αἰσθάνομαι
μέσα μου κάτι σὰν παλινόστηση. — Κι ἐγώ,
ἀδελφέ μου, κι ἐγώ. Ποῦ ὁμως ; Στὴ γαλανὴ
πατρίδα τῶν οὐρανῶν ἢ στὴ ζοφερὴ
πατρίδα τῆς ἀνυπαρξίας ;

69

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ σῶμα τῶν ἀγγέλων. Τὸ ψεῦδος εἶναι τὸ σῶμα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ἀγγέλων.

70

Ἡ ἀλήθεια σὲ πείθει μονάχα ὅταν τὴν κοιτάξεις κατάματα. Ὅμως τὰ μάτια τῆς ἀλήθειας λάμπουν σὰν ἥλιοι καὶ μόνο ὅσοι ξέρουν νὰ ρίχνουν στὴν ψυχὴ τους τὴν αἰθάλη τοῦ λυρικοῦ λογισμοῦ μποροῦν νὰ τὰ ἴδοῦν καὶ νὰ μᾶς ποῦν πότε ἔχουν τὸ χρῶμα τῆς στερηᾶς, πότε ἔχουν τὸ χρῶμα τῆς θάλασσας καὶ πότε ἔχουν τὸ χρῶμα τ' οὐρανοῦ.

71

Ἡ ἐπίγεια ζωὴ δὲν εὐνοεῖ τὸ δαίμονα τῆς ἁμαρτίας. Τὸ πάθος τοῦ ἀνθρώπινου σώματος εἶναι ἅγιο καὶ τὸ ἦθος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς εἶναι θεῖο.

72

Καθετὶ τὸ ὕλικὸν τείνει νὰ γίνῃ πνευματικὸν ὡς νὰ λαχταρᾷ τὴν ψυχὴν ποὺ τοῦ λείπει. Καὶ καθετὶ τὸ πνευματικὸν τείνει νὰ γίνῃ ὕλικὸν ὡς νὰ λαχταρᾷ τὸ σῶμα ποὺ τοῦ λείπει.

73

Δὲν μπορούμε νὰ πιστέψουμε πὼς τὰ μεγάλα
πράγματα ἔχουν κι αὐτὰ ἓνα ὄριο ζωῆς. Καὶ
πεθαμένα τὰ φροντίζουμε μὲ τὴν ἴδια στοργὴ
καὶ τὴν ἴδια ἀγάπη πού τὰ φροντίζαμε
ὅταν ἦταν ζωντανά.

74

Ἡ Φύση δὲν μᾶς ἔδωσε μονάχα τὴ δύναμη ν'
ἀναγνωρίζουμε τὸ θάνατο, μὰ καὶ τὴ χάρη νὰ
συζητοῦμε τὸ βαθὺ μυστικὸ του.

75

Τὸ ταξίδι : Κάθε στιγμή του ἔχει τὸ πνεῦμα τοῦ «ἐδῶ» καὶ τὸ ὕφος τοῦ «ἐκεῖ». Κάθε στιγμή του τὴν ἐμψυχώνει ἢ ἀπόσταση.

76

Δὲν ἔχω ὅσο πρέπει ἐξιδανικεύσει τὸ παρελθὸν γιὰ νὰ ἔχω ἀναμνήσεις, οὔτε ἔχω ὅσο πρέπει ἀπλοποιήσει τὸ μέλλον γιὰ νὰ ἔχω προοπτικές.

77

“Ὅταν ἔγραψε καὶ τὸ τελευταῖο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τῆς Δημιουργίας, ὁ Θεὸς συλλογίστηκε πὼς ἦταν καιρὸς νὰ ἐτοιμάσει καὶ τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων του. Κι ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο.

Ἡ ἀνθρωπότητα προσανατολίζεται πάντα πρὸς τὴν θείαν ζωὴν μὲν τὶς πνευματικοὶ ἥρωές της. Κι ὅμως ποτὲ δὲν τοὺς στάθηκε μητέρα ἢ ἀδερφή· ποτὲ δὲν τοὺς κράτησε μόνιμους ὁδηγοὺς στὴ ζήτηση τῆς ἀλήθειας ἢ μόνιμους παραστάτες στὴ ζήτηση τοῦ ἀγαθοῦ· ποτὲ δὲν τοὺς ἄγγιξε μὲν χέρια στοργικά, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ πὼς ἔχουν καὶ τοῦτοι, οἱ κορυφαῖοι της, σάρκα καὶ πάθη καὶ λαχτάρεις καὶ ἀδυναμίες καὶ καρδιὰ τὸ ἴδιο πληγωμένη καί, στὸν πόνο ἢ στὴν ἀγάπη, ταπεινὴ. Ἔενοι καὶ ἔρημοι καὶ ἀπλησίαστοι περνοῦν οἱ πρωτοπόροι τοῦ Ἐνθάδε καὶ οἱ ἀγγελιαφόροι τοῦ Ἐπέκεινα, — σιωπηλοὶ ὅταν συνομιλοῦν καὶ μοναχοὶ ὅταν ἐπικοινωνοῦν, ἄγνωστοι ὅταν τοὺς γνωρίζουν καὶ γνωστοὶ ὅταν τοὺς ἀγνοοῦν...

79

Θαυμάζουμε και αγαποῦμε τὰ ἄστρα τοῦ οὐρα-
νοῦ, σάμπως, ἢ Γῆ μας νὰ μὴν εἶναι ἄστρο και
νὰ μὴν ἀνήκει στὸν ἴδιο οὐρανό.

80

Ἐπὶ τὸν ἀπαιτοῦν τὸ διάλογο και
ὁμῶς δὲν ἐπιζοῦν στὸ διάλογο. Ἴσως γιατί ὁ
διάλογος θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεται, ὄχι μὲ τοὺς
συνανθρώπους μας, ἀλλὰ μὲ τὸν ἑαυτό
μας και, ἐπομένως, μὲ τὸ Θεό.

81

Ἡ εὐτυχία ἀνανεώνει πάντα τὴν ζωὴ μ' ἓνα
καινούργιο θαῦμα.

82

Νὰ μὴν εἶσαι ἄξιος νὰ ζεῖς. Αὐτό, στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ, εἶναι σίγουρα ἁμάρτημα βαρύτερο ἀπ' τὸ νὰ μὴν εἶσαι ἄξιος νὰ πεθάνεις, δηλαδή νὰ μεταναστεύσεις στοὺς οὐρανοὺς.

83

Ἄς μὴ διστάζουμε νὰ κοιτάζουμε δύσπιστα μερικὲς ἀπὸ τὶς ἰδέες ποὺ ἐκφράζουν οἱ μεγάλοι αὐθέντες τοῦ στοχασμοῦ. Γιατὶ ἂν ὅλες τὶς δεχόμαστε ἀνεξέταστα, τοῦτο σημαίνει πὼς βαρὺς ἔχει πέσει ὁ ἴσκιος τοῦ ἔργου τους πάνω στὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας.

84

Ἡ ὁμορφιά εἶναι τὸ μόνο ἐφήμερο πρᾶγμα
πὸν μετέχει στὸ αἰώνιο καὶ τὸ μόνο ἐπίγειο
πρᾶγμα πὸν ἀντιφεγγίζει τὸ ἐπουράνιο.

85

Ἡ λογικὴ μᾶς πληγώνει βαθύτατα, ὅταν δὲν
σέβεται τὶς πιδὸ ἀγαπητὲς αὐταπάτες μας. Οἱ
αὐταπάτες μας εἶναι πράγματα τόσο εὐαίσθη-
τα καὶ τρυφερὰ — καὶ τόσο πολύτιμα, — ὥστε
νὰ πρέπει νὰ παραμερίζονται μ' εὐλάβεια καὶ
διάκριση, μὲ τὴν ἴδια εὐλάβεια καὶ διάκριση
πὸν παραμερίζουμε ἓνα κειμήλιο ἢ ἓνα
ἀντικείμενο γιὰ μᾶς ἱερό.